

**LIMES ROMANUS A ČÍNSKY MŮR.
SATURN AKO HRANICA SLNEČNEJ SÚSTAVY**

Hovorili sme už o tom, že medzi rímskym a čínskym cisárstvom existoval celý rad pozoruhodných analógií. Jedna z nich sa priam ponúka oku: **rímsky limes a čínsky múr**. Obe civilizácie sa oddelili od barbarského zvyšku sveta stenou.

Čínsky múr patrí k najväčším stavbám sveta, aj keď nie je pravda, že je viditeľný z Mesiaca alebo z obežnej dráhy. Kto ho postavil? Legendárnym staviteľom čínskeho múru je prvý zjednotiteľ Číny, saturnský cisár Š'Chuang-ti, ktorý si dal postaviť aj pyramídu. Státisíce Číňanov sa vraj lopotili a zomierali kvôli múru. Š'Chuang-tiho múr však dávno podľahol zubu času a ten múr, ku ktorému dnes prúdia turisti, bol postavený oveľa neskôr. Až keď sa historici podujali trpezlivo študovať 40 000 strán úradníckych záznamov dynastie Ming, tie vyrozprávali príbeh muža, ktorý svoj život spojil s múrom. Dušou a architektom stavby bol generál Čchi Ťi-kuang (1528-88). Z jeho iniciatívy sa premenil na mohutnú tehlovú stavbu so strážnymi vežami a trvalou posádkou. Pod jeho vedením v rokoch 1569-83 výstavba napredovala horúčkovitým tempom jedna veža za päť dní a pohltila tri štvrtiny štátneho rozpočtu. Súčasný čínsky múr tak vznikol v posledne uplynulom období Orifiela a zapadá do celosvetového saturnského rytmu kamenných monumentov.

Dnes môžeme zrekonštruovať históriu múru v celej jej zložitosti. Od 7. do 3. storočia pr. Kr. bojujúce štáty vo vnútrozemí Číny stavali obranné valy jeden proti druhému. Boli hlinené a v dĺžke rádovo stoviek kilometrov. Keď okolo roku 210 pr. Kr. Š'Chuang-ti zjednotil Čínu, spojil tieto valy, zveľadil ich alebo dostaval nové. Vytvoril tak súvislý múr z hliny a kameňa v dĺžke 5000 km, ktorý na severnej hranici chránil Čínu pred nomádmi. Dynastia Chan v 2. a 1. storočí pr. Kr. pokračovala a ďalej rozšírila stavbu na 10 000 km súvislých opevnení. Vo veľkom orifielskom období tak múr nabral svoju najväčšiu dĺžku. Tisíciky kilometrov múru sa potom opravovali alebo novopostavili v 5., 6. storočí; v 10., 11., 12. storočí a nakoniec v rokoch 1447-1644, no najmä v druhej polovici 16. storočia. V obdobiach medzitým a po roku 1644 sa múr rozpadal a nevenovala sa mu pozornosť. **Čínsky múr vznikol vo veľkom orifielskom období a obnovoval sa pravidelne v rytme malých orifielských období.**

Rímsky limes je svojou dĺžkou porovnateľný s čínskym múrom, no netvoril všade súvislé opevnenie. V Británii sa Hadriánov múr (128 km) a Antoninov múr (63 km) tiahol na hranici so Škótskom. V Germánii „diablov múr“ viedol od Rýna k Dunaju v dĺžke 382 km. Ďalšie opevnené úseky boli v Panónii, Dácii, Sýrii, Arábii, Afrike: *Limes Germanicus*, *Limes Rhaeticus*, *Limes Moesiae*, *Limes Transalutanus*, *Limes Daciae*, *Limes Arabicus*, *Limes Tripolitanus*. Rímsky limes vyrástol na sklonku orifielského obdobia, v 1. a 2. storočí, keď Rimania prešli k defenzívnej politike. Takzvané Trajánove valy v Rumunsku a Moldavsku postavili zrejme až Góti v 3. a 4. storočí.

Tendenciu pokračovať so stavbou múrov v rytme Orifiela mali neskôr aj Byzantínci. Anastáziov múr (56 km) postavili v rokoch 469-512; a ďalší omylom zvaný Trajánov múr (174 km) v rokoch 969-1025. V Iráne stojí veľká stena Gorganu (195 km) a spájali sa s ňou báje, že ju postavil Alexander Veľký. Archeologický prieskum ukázal, že pochádza naj-



Veľký múr, Čína.



Hadriánov val, Británia.



Zasečnaja čerta, Rusko.



Anastáziov múr, Turecko.



Maginotova línia, Francúzsko.

skôr z konca 5. alebo 6. storočia. Z toho istého orifielského obdobia možno pochádza aj stena Kelasuri (160 km) v Gruzínsku. Jeden z vládcov Korja dal postaviť kamennú stenu, ktorá oddelila celý Kórejský poloostrov od Ázie. Tiahla sa od mora k moru v dĺžke 500 km a mala byť ochranou proti Kitanom a Džurdženom. Bolo to opäť v orifielskom období, v rokoch 1033-44. Slovanskou analógiou čínskeho múru je Zasečnaja čerta, ktorá chránila Rusko pred nájazdmi Tatárov. Palisády a záseky z pováľaných stromov, ktoré sťažovali prístup nájazdníkom, sa stavali od 13. storočia. V rokoch 1550-1650 sa však premenili na súvislú reťaz opevnení doplnených múrmi a strážnymi vežami. Ruský múr sa tak stal súčasne s čínskym.

Rovnakú funkciu ako múr spĺňali inokedy veľké priekopy. Napríklad Offova priekopa (103 km) vo Walese či Sungbovo Eredo (160 km) obkolesujúce niekdajšie hlavné mesto Jorubov v Nigérii. Zvyšky veľmi dlhých hlinených valov sa nachádzajú na Ukrajine a v Benine, no nedokážeme ich datovať. Modernou verziou z nedávnej doby je Maginotova línia na francúzsko-nemeckej hranici. Tvorí ju niekoľko sto kilometrov dobre opevnených bunkrov spojených podzemnou železnicou z 30-tych rokov 20. storočia.

Ak si na časovú os zakreslíme počet kilometrov novopostavených alebo obnovených veľkých múrov na svete, dostaneme – rytmus archanjela Orifiela! Veľkú vlnu vo veľkom orifielskom období a menšie vlny v malých orifielských obdobiach. Orifielova krivka a krivka múrov sa na prvý pohľad podobajú ($r = 0,30$; $p < 0,0002$). **Sklon stavať múry aj inde na svete rezonoval s rytmom čínskeho múru. Je to rytmus Orifiela.** Historikom táto zákonitosť uniká. Vraj „*dejinné udalosti boli rozhodujúcim spôsobom určované náhodami a práve panujúcimi okolnosťami. S určitosťou by nikto nemohol predpovedať... že cisár Čchin Š'Chuang-ti postaví čínsky múr...*“^{Burenhult 2}

Najstarší veľký múr spomínaný v dejinách bol postavený dávno pred čínskym múrom a rímskym limesom. Sú to Snofruho steny z veľkého orifielského obdobia okolo 2600 pr. Kr. Snofruovi patrí aj tretia najväčšia pyramída. Bol to Chufevov otec, ktorý experimentoval s rôznymi tvarmi a náklonmi stien a dal podobu všetkým nasledujúcim pyramídam. Staviteľ prvého múru a vynálezca pyramíd nám tak spadajú v Snofruho osobe v jedno.

Z ďalšieho orifielského obdobia okolo 2000 pr. Kr. je známy druhý egyptský múr, tzv. Vládcove steny. Amenemhet I. dal postaviť reťaz pevností, ktorá oddelila Egypt od Ázie a zaštitila ho pred kočovníkmi. V tom istom čase sa podujali na stavbu veľkého múru aj sumerskí panovníci: „*Už od Šulgiho čias mali Sumeri v západnej provincii svojej ríše nemalé ťažkosti. Boli to Amurriti, ktorí sa tisli do Sumeru zo sýrskych stepí, kočovníci, ktorí znova podnikali vpády do krajiny, odháňali stáda a pustošili obilné polia. Šulgi dal proti týmto votrelcom postaviť 63 kilometrov dlhý múr a jeho vnuk Šú-Sín ho predĺžil na 280 kilometrov. Tento dlhý, pred čínskym múrom vybudovaný západný val...*“^{Uhlig}

Čínsky múr nadväzuje na rytmus ešte starších múrov Sumeru a Egypta a všetky veľké múry sveta v ňom pokračujú. Čo tento rytmus znamená? Ako vzniká? Je to rytmus centralizácie, ktorý sme objavili už pri skúmaní frekvencie kráľov. Svet sa pravidelne s Orifielom centralizuje a o 200 rokov neskôr s Anaelom decentralizuje. Územia sa zlievajú do väčších celkov, vznikajú ríše a zase sa rozdeľujú. Veľké múry patria k signatúre saturnského ducha centralizácie, organizácie, stabilizácie, fixácie a izolácie.

Sumerský múr vrátane kontextu, v akom vznikol, je prototypom všetkých nasledujúcich. Panovníci 3. urskej dynastie (Ur-Nammu, Šulgi, Šú-Sín)

zavádzali centrálnu vládu v Mezopotámii po dlhom období dezintegrácie. Spojili veľké územia a štandardizovali administratívne procesy, zákony a dokumenty; zaviedli jednotný systém mier, váh, mincí a jednotný kalendár. Obraz kráľa nabral podobu vrchného sudcu, strážcu poriadku. „*Urským vládcom sa nepochybne podarilo dosiahnuť vysoký stupeň centralizácie štátu, ktorý podľa niektorých bádateľov nebol už nikdy v dejinách starovekej Mezopotámie prekonaný*“^{Nováková} Štát hral rozhodujúcu úlohu a veľké množstvo prostriedkov prúdilo do centra, čo okrem iného umožňovalo veľké stavebné projekty. Títo králi postavili prvé klasické stupňovité chrámy (zikkuraty) – mezopotámske pyramídy. Veľký zikkurat v Ure je najznámejšou takou stavbou. Všetkým tým **králi 3. dynastie z Uru zapadajú do saturnského rytmu.** Len nedávno, v súvislosti s príklonom ku krátkej chronológii, archeológovia upresnili dáta ich vlády na roky 2047-1964 pr. Kr., presne do orifielského obdobia 2043-1971 pr. Kr.

Zasečnaja čerta sa stavia za tuhej centralizácie pod vládou prvého cára Ivana Hrozného. Kórejský múr po zjednotení Kórey za veľkého centralizačného úsilia kórejských cisárov. Je nezodpovedanou hádankou dejín, prečo ríše dávajú pravidelne každých 500 rokov prednosť stabilizácii a izolácii pred aktívnymi výbojmi a objavovaním sveta. Zrod aj opravy čínskeho múru sa spájali s takými obdobiami. Prečo o múr nebol záujem v medziobdobiach, sa vysvetľuje veľmi príznačne: venušanské dynastie (Tri kráľovstvá) sa nevenovali múru kvôli anarchii a decentralizácii. Jupiterská dynastia (Tchang) kultúrne dominovala svojmu okoliu. Merkúrska dynastia (Sung) bola síce pod stálym tlakom nájazdov, ale vykupovala sa pomocou tribútov. A zakladatelia marsickej dynastie (Jüan) boli sami víťazní barbari, tak sa nemali proti komu brániť.

Nálada, akú prežívali Rimania aj Číňania stavajúci múr, bola táto: za múrom je chaos, vnútri poriadok. Vonku sú barbari, vnútri budujeme civilizáciu. Vnútri platia zákony, úrady, súdy, organizácia a hospodárstvo, ktoré majú vysokú efektivitu. Stavíme cesty, pevnosti, chrámy, sýpky, tržnice, kúpele a knižnice. Múr oddeľoval technologicky vyspelé a vysoko organizované ríše od chaosu *barbarika*.

Tento duch zavládol okolo roku 1600 aj v Japonsku a krajina sa uzavrela do seba. Tokugawskí šoguni vtedy zjednotili krajinu po dlhom období rozdrobenosti a zmätkov. Tretí šogun Jemicu zavádzal dokonalý, nemený poriadok a odstraňoval všetko, čo ho narušuje. Vyhнал Európanov, zakázal kresťanstvo, zo samurajov urobil byrokratov a na cestách zriadil kontrolné stanice. V roku 1637 Japonsko uzavrel. Ostrovnému Japonsku ako múr poslúžilo more. Každý, kto pristál pri jeho brehoch, bol popravený, či už to bol cudzinec, alebo Japonec, ktorý sa vracal z ciest. Orifielský šogun pod čiernymi zástavami Tokugawov uvrhol Japonsko do izolácie, ktorá trvala dvesto rokov. Prelomili ju až Američania v roku 1853 a Japonci zažili zoči-voči ostatnému svetu po takej dlhej prestávke kultúrny šok, ktorý viedol zase k horlivej snahe napodobňovať a dobehnúť Západ.

Bežne sa dočítame, že čínsky múr bol odpoveďou na ničivé nájazdy. Cisár sám uvádza tento motív pre započatie stavby a historik preto neváha uviesť to ako hlavnú príčinu. A predsa, komplexná analýza všetkých známych múrov a všetkých nájazdov v dejinách ukazuje niečo iné. Múry sčasti korelujú s nájazdmi. Ale oveľa viac korelujú s rytmom pustovníkov a asketikov, ktorí sa uzatvárajú svetu. Nutkavá (orifielská) osobnostná štruktúra sa podieľa ako príčinný faktor na stavbe múrov až 33%, kým antisociálna (samaelská) len 14%. Zvyšok sú neznáme faktory.



Offova priekopa, Wales.



Sungbovo eredo, Nigéria.



Veľká stena Gorganu, Irán.

KOEFICIENT DETERMINÁCIE	OSOBNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA	
33%	nutkavá	(uzavretosť, potreba istoty a poriadku)
14%	násilnícka	(agresivita, asociálnosť, konfliktosť)
53%	iné	

Prečo by vôbec útočná hrozba mala viesť k stavbe múru? Jedno z druhého nevyplýva priamočiaro! Aztékov alebo Sparťanov by ani nenapadlo skrývať sa za múr, keď môžu dokázať odvahu protiútokom. Len orifielská národná povaha odpovedá na hrozbu zvonku spevnením hraníc. Na vznik múru je potrebné oboje.

Súčasný historický bádanie je poloveda, nie veda. Dôkladne skúma vonkajšie, hmotné okolnosti pri vzniku udalostí – a vnútornými, psychologickými príčinami sa údajne nezaobrá. V skutočnosti ich do každého vysvetlenia pridáva podvedome a svojvoľne. Každá udalosť je totiž podmienená jedným i druhým, zvonka aj zvnútra. Celá veda si vyžaduje skúmať rovnako systematicky a komplexne aj kolektívne psychologické vzorce ako vnútorné príčiny dejín.

Je to gesto spomalenia, spevňovania štruktúr, hľadania istoty, uzavretia sa do seba, izolácie a skamenenia. Hľadajme umeleckým okom také gesto v prírode – nájdeme korytnačku, saturnské zviera z permu. **Civilizácie v orifielských obdobiach korytnačkovatej.**

Korytnačka aj čínsky múr majú svoj predobraz priamo na oblohe, v samotnej planéte Saturn. **V procese izolácie a obrany kultúr pred vplyvom vonkajšieho prostredia rozpoznáva duchovne vidiaci človek ozvenu dávnej kozmickej udalosti, keď saturnskí duchovia vôle vyčlenili a ohrančili slnečnú sústavu z okolitého kozmického priestoru,** aby vnútri mohla rozvinúť svoj vlastný, nezávislý rytmus a zákonitosť. V ľudskom tele sa Saturn zo znamenia Váh podieľa na tvorbe kože, ktorej jednou z funkcií je oddeľovať organizmus od prostredia a umožniť konštantné, vlastné vnútorné prostredie.

Rudolf Steiner v *Okultnej fyziológii* hovorí v tejto súvislosti podrobne o slezine (tá je podľa astrologov Saturnom v ľudskom tele), že jednou z jej funkcií je izolovať krvný obeh od vonkajších nepravidielností, napríklad pri náravom prijme potravy: „Je to akési izolovanie, vytváranie nezávislosti od vonkajšieho sveta. Každé takéto individualizovanie, osamostatňovanie sa nejakej bytosti nazývame v tajnej vede »saturnským« javom, je to niečo, čo je spôsobené účinkami Saturna. To je pôvodná idea, to je to podstatné na saturnskom: že z obsiahleho celkového organizmu je vyňatá, izolovaná, individualizovaná bytosť tak, že sama v sebe môže rozvinúť oddelenú pravidelnosť... Ak si predstavíme svet, môžeme povedať: vnútri kruhovej dráhy Saturna je slnečný systém, ktorý tu môže sledovať svoje vlastné zákony a stal sa nezávislým tým, že sa vytrhne z okolitého sveta a z tvorivých síl okolitého kozmu. Z týchto dôvodov videli okultisti všetkých dôb v saturnských silách to, čo náš slnečný systém sám v sebe uzaviera, čo mu umožňuje rozvinúť vlastný rytmus, ktorý nie je zhodný s rytmom vonkajška, ktorý panuje mimo sveta našej slnečnej sústavy. Niečo podobné nachádzame v našom organizme pri slezine... Meno »Saturn« sa používalo na všetko, čo spôsobovalo, že sa niečo z väčšieho celku vydeleno a uzavrelo sa do systému, ktorý sa sám v sebe utváral rytmicky.“^{Steiner 5}

Termín „saturnský“ vznikol v analógii k planéte Saturn, ktorá bola dlho poslednou (voľným okom viditeľnou) planétou slnečnej sústavy a tvorila jej hranicu. Saturn ohraničuje všetky veci – planetárny systém aj ľudský život. To sa zdalo platiť, až kým astronomické ďalekohľady neodkryli exis-

tenciu Uránu, Neptúna a Pluta. Nasledujúcich dvesto rokov sa to potom používalo ako argument proti starej astrológii: veď Saturn nie je poslednou planétou! Planetológovia v 21. storočí však zistili, že ňou predsa len pôvodne bol.

Keď sa slnečná sústava rodila, dialo sa to v priestore ohraničenom dráhou Saturna. **Z kozmogonického hľadiska je Saturn krajnou hranicou pre vznik planét.** Za jeho dráhou podľa zákonov fyziky planéty nevznikajú, lebo tam na to nemajú dostatok hmoty, času a energie: „Ako vznikli Urán a Neptún? Tieto dve planéty planetológov už oddávna dráždia. Podľa doterajších modelov ani jedna z nich nemala vzniknúť, aspoň nie na miestach, kde sa v súčasnosti nachádzajú. Na ich obežných dráhach by vznik takých obrích planét trval dlhšie ako vznik slnečnej sústavy.“^{Mikoviny} Podľa súčasnej astronómie Urán a Neptún vznikli niekde medzi Jupiterom a Saturnom a na svoje dráhy boli vystrelené pri katastrofách až o nejakých pol miliardy rokov neskôr.^{Thommes}

Pluto bolo vyradené na konferencii Medzinárodnej astronomickej únie v roku 2006 a nepokladá sa viac za planétu. Výstredné prvky jeho dráhy už dávno naznačovali, že ide o teleso odlišného pôvodu, než sú ostatné planéty. Odveká múdrosť mala predsa pravdu a astronómia 20. storočia sa mýlila. Ak totiž hovoríme o hierarchiách, Archanjeloch alebo Silách a iných, máme na mysli tvorivé duchovné princípy, ktoré pôsobili do chaotických procesov v rotujúcej ohnivej hmlovine plynu a prachu pri vzniku slnečného systému a dali mu jeho tvárnosť. Nezačínajú nás presuň, ktoré sa odohrali neskôr v už vychladnutom systéme pôsobením čisto hmotných síl.

Vzdialenosti planét od Slnka rastú pravidelne v geometrickej postupnosti. Sú dané Titius-Bodeho radom ($4, 4+3 \cdot 2^a, a = 0, 1, 2, \dots$). Dosadením dostávame polomery obežných dráh v desatinách astronomických jednotiek (4, 7, 10, 16, 28, 52, 100, 196). Bode svojím radom anticipoval aj neskorší objav pásu asteroidov, ktoré sú pozostatkami zaniknutej protoplanéty. Platí to však len po Urán, pre Neptún už nie. Aj to dáva tušiť, že obežnice okrem tých najvzdialenejších sú výsledkom dajakého staršieho, jednoliateho impulzu, ktorý ich usporiadal do harmonických intervalov nie nepodobných pytagorejskej hudbe sfér.

Rudolf Steiner už v cykle *Duchovné bytosti v nebeských telesách* z roku 1912 upozorňoval na odlišný pôvod Uránu a Neptúna: „Urán a Neptún pôvodne k našej slnečnej sústave nepatrili, ale k nej prileteli omnoho neskôr a dostanúc sa do oblasti jej príťažlivosti, stali sa tak spoludruhmi ostatných planét, zakotviac celkom v našej planetárnej sústave. Nemôžu byť preto počítané k našej sústave v rovnakom zmysle ako ostatné planéty, začínajúce Saturnom, ktoré takpovediac patrili k nej už od začiatku.“^{Steiner 12} Planetológia mu po sto rokoch dala za pravdu v tom, že Urán a Neptún prileteli neskôr, aj keď nie v tom, že by boli v slnečnej sústave úplnými cudzincami.



Planéta Saturn.



Alfons Mucha: Osud, 1920.